

відзначають значний вплив на розвиток доступності та можливості використання новітніх технологій в туристичному бізнесі. Мірою успішної діяльності та ефективної реалізації маркетингових заходів туристичної компанії є високий рівень задоволення клієнтів протягом тривалого часу.

Література

1. Кудла Н.Є. Маркетинг туристичних послуг. К.: Знання, 2011. 351 с.
2. Мальська М.П. Основи маркетингу у туризмі. Підручник. / Мандюк Н.Л. К.: Центр учбової літератури, 2016. 336 с.
3. Про туризм. Закон України № 1276-VI (1276-17) 15.09.1995 № 324/95-ВР [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр> (Дата звернення: 29.11.2020)
4. Couchsurfing.org [Electronic resource]. - Access mode: <https://www.couchsurfing.com/about/about-us/> (Дата звернення: 05.12.2020).
5. Sinclair, M. Thea, and M. Stabler. 1997. The Economics of Tourism. London and New York: Routledge.

УДК 332.122:379.84

Мацука В.М.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту

ЕТАПИ ОЦІНКИ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ

Сучасним завданням забезпечення сталого розвитку туристично-рекреаційної сфери регіону є оцінка його ресурсного потенціалу. Діагностика туристично-рекреаційних ресурсів є важливою передумовою планування туристичної діяльності в регіональному масштабі, оптимізації просторової та господарської організації територіальних туристично-рекреаційних комплексів. Без даних об'єктивної діагностики виникають складності із залученням інвестицій та інновацій у розвиток туризму.

Узагальнюючи відомі підходи, можна сказати, що оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону складається з кількох взаємопов'язаних етапів (таблиця 1).

Таблиця 1.

Характеристика основних етапів оцінки туристично-рекреаційного потенціалу регіону [1-5]

Етап	Характеристика
1. Формулювання мети оцінки	Перший етап пов'язаний із визначенням мети оцінки. Метою може виступати попереднє дослідження, планування, розробка програм, моделей розвитку туризму, вдосконалення системи туристичного бізнесу в регіоні, визначення інвестиційно привабливих регіонів у туристично-рекреаційній сфері, складання кадастру рекреаційних ресурсів, визначення ступеня придатності районів для туристичного використання тощо.
2. Виділення об'єкту оцінки	На другому етапі відбувається виділення чітких меж об'єкта оцінки. На регіональному рівні об'єктами оцінки виступають геосистеми. Однією з ключових проблем етапу є обґрунтований поділ території на окремі операційні територіальні одиниці – одиниці, виділені виходячи з мети дослідження і специфіки досліджуваної геосистеми. Об'єктом оцінки туристично-рекреаційного потенціалу, здебільше розглядають окремі адміністративно-територіальні одиниці.
3. Виділення суб'єкту оцінки	Третій етап пов'язаний із виділенням суб'єкта оцінки, з позицій якого проводитиметься оцінка об'єкта. У ролі суб'єктів оцінки зазвичай виступають регіони, як економічні системи, організатори туристично-рекреаційної діяльності, види або типи туристично-рекреаційних занять, певні категорії туристів (рекреантів) [5, с.41].
4. Визначення показників	Протягом четвертого етапу відбувається визначення показників, необхідних для оцінки об'єкта (чинників та умов), які є суттєвими для його порівняльної характеристики, виходячи із сформульованої мети оцінки. Фактично перелік обраних показників у більшості випадків встановлюється на основі аналізу розв'язуваної проблеми.
5. Збір інформації	На п'ятому етапі проводиться збір інформації, необхідної для оцінки.
6. Нормування показників	Шостий етап забезпечує приведення показників оцінки до єдиної системи вимірювання. Для цього, зазвичай, використовують оціночні шкали, нормування, ранжування тощо.

7. Узагальнення показників	На цьому етапі визначається спосіб «згорання» оціночних показників у частковій або інтегральній формі з подальшим отриманням по них результатів оцінки.
8. Перевірка результатів	Восьмий етап включає перевірку і, при необхідності, корегування результатів оцінки.
9. Інтерпретація результатів	На останньому, дев'ятому етапі, відбувається інтерпретація отриманих результатів оцінки туристично-рекреаційного потенціалу [5, с.42].

Вирішенню цього завдання сприяє дослідження потенційних можливостей формування та територіальної організації туристично-рекреаційного господарства регіону. З огляду на об'єктивне існування різноякісних особливостей території регіону дана оцінка можлива за наступними напрямками:

- ресурсно-екологічному;
- соціально-демографічному;
- економічно-інфраструктурному;
- управлінському [3].

Кожен із зазначених напрямків передбачає розгляд окремих блоків і питань з використанням різних методів, способів обрахунку та оцінки, що базуються на аналізі різноманітних джерел та інформації і націлені на отримання певних результатів.

Підсумовуючи етапи та зміст запропонованої оцінки туристично-рекреаційного потенціалу, слід підкреслити, що найважливішим ефектом від її реалізації є те, що завдяки їй з'явиться об'єктивна, актуальна і динамічна база даних про стан туристично-рекреаційних ресурсів і територій, їх кількісні і якісні характеристики, динаміка змін в процесі розвитку.

Таким чином, розробники програм розвитку туризму зможуть отримати актуальні і необхідні дані, що дозволить підвищити ефективність програм, значно знизити витрати на збір інформації про стан туристично-рекреаційних ресурсів, набагато спростить розробку програмних заходів і схем розвитку туристичної діяльності.

Література

1. Дашук Ю.Є. Методичний підхід до оцінки рівня розвитку рекреаційного потенціалу регіону. *Економічний аналіз*. 2013. № 1. Том 14. С. 64-70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/escan_2013_14%281%29__11 (дата звернення: 02.12.2020).
2. Козубова Н. В. Теоретичні основи та методичне забезпечення діагностики туристичного потенціалу регіонів України. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2014. Випуск 120 (частина I). С. 253-263. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apmv_2014_120%281%29__26 (дата звернення: 02.12.2020).
3. Кравченко Н.О. Рекреаційне господарство Полісся: сучасний стан та перспективи розвитку. Ніжин: МІЛАНІК, 2007. 172 с.
4. Михайліченко Г.І. Туристичний потенціал: методи оцінювання та інноваційний розвиток. *Проблеми економіки*. 2013. № 1. С.115-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2013_1_17 (дата звернення: 02.12.2020).
5. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону: монографія/ за заг. ред. В.Г. Герасименко. Одеса: ОНЕУ, 2016. 262 с.

УДК 35.08(477)

Семкова Л.В.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту

ТЕНДЕНЦІЇ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ

Після революції гідності Україна взяла напрям на європейський шлях розвитку держави. Так у 2014 році було укладено та ратифіковано Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, яка передбачає проведення масштабних інституціональних і структурних реформ з дотриманням встановлених норм. Імплементация цієї Угоди призводить до створення міцного базису подальшого стійкого політичного та економічного розвитку України, вона стала основою як стратегії реформування усіх ключових сфер державного управління, так і впровадження європейських стандартів формування якісно нової державної служби за європейською моделлю.

Національне агентство України з питань державної служби, як єдиний орган, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державної служби було створене Указом Президента України від 18.07.2011 № 769. Пізніше було підготовлено і прийнято новий Закон «Про державну службу», також прийняті нормативні документи, спрямовані на підвищення ефективності перепідготовки і